

KULTURSKOLANS FÖRUTSÄTTNINGAR

Framtida resurser, utmaningar och utveckling

KULTURSKOLERÅDET

Kulturskolerådet är en ideell, partipolitiskt och fackligt obunden förening där kommuner samverkar för en tillgänglig och högkvalitativ kulturskoleverksamhet.

Vår vision är att alla barn och unga har likvärdiga möjligheter att utvecklas genom kulturutövande i verksamhet av hög kvalitet och tillgänglighet.

Kulturskolerådet bildades 1996 (då under namnet Sveriges musik- och kulturskoleråd, SMoK) och har idag omkring 90 procent av landets kommuner som medlemmar.

Organisationen verkar genom opinionsbildning, ledarstöd, omvärldsbevakning, kurser och konferenser samt olika utvecklingsprojekt för att stärka förutsättningarna för landets kulturskolor. Kulturskolerådet arrangerar bland annat återkommande Kulturskoledagarna.

Läs mer på www.kulturskoleradet.se

Foto omslag: Harald Nilsson (framsida)
och Nadja Sjöström (baksida)

© Kulturskolerådet 2026

.....

Kulturskolerådet | Box 190 | 10123 Stockholm
E-post: generalsekreterare@kulturskoleradet.se | www.kulturskoleradet.se

INNEHÅLL

FÖRORD	4
RESULTAT FRÅN ENKÄT	6
Lokala resurser till kulturskolan.....	6
Konsekvenser av avvecklat statsbidrag.....	6
UTMANINGAR FÖR LEDARE	10
ÖPPNA SVAR – EKONOMIRELATERADE SYNPUNKTER	14
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE ÅR	16
SLUTSATSER OCH FÖRSLAG	19

FÖRORD

Kulturskolorna är en av de största offentliga satsningarna på barnkultur i Sverige. De har vuxit fram under nära hundra år – från kommunala musikskolor till dagens kulturskolor där musik, dans, drama, konst och andra uttrycksformer samlas. Verksamheten har över generationer gett unga möjlighet att utveckla sina färdigheter och delta i kulturutövande. Kommunerna investerar årligen över tre miljarder kronor i kulturskoleverksamhet, och mer än 200 000 unga tar regelbundet del av undervisningen. Efter biblioteken är kulturskolan ofta den största posten i kommunernas kulturbudget.

Samtidigt saknar kulturskolan, till skillnad från biblioteken, lagstiftning. Verksamheten styrs i huvudsak av lokala prioriteringar och är därmed mer sårbar när kommunernas ekonomi pressas.

Riksdagen antog 2018 propositionen En kommunal kulturskola för framtiden som tydliggör statens ansvar för att främja tillgänglighet, kvalitet, bredd och kompetensförsörjning. Målen betonar att alla barn och unga – oavsett bostadsort – ska ha möjlighet att utvecklas genom konstnärliga och kulturella uttryck.

I SKR:s Ekonomirapport från oktober 2025 lyfts det fram att kommunsektorn möter ökade kostnader, demografiska utmaningar och långvarigt urholkade

statsbidrag. Många kommuner går med underskott, och utrymmet för verksamheter utan lagstadgat skydd minskar. För kulturskolan innebär detta en särskilt utsatt situation.

Det statliga utvecklingsbidraget är dessutom inte permanent och har varierat kraftigt de senaste åren – från att helt saknas, till mindre och större satsningar, och nu återgått till 100 miljoner. Bidraget har inte heller följt kostnadsutvecklingen i kommunsektorn. Denna ryckighet försvårar långsiktig planering, skapar osäkerhet i kommunerna och riskerar att bromsa utvecklingen av kulturskoleverksamheten.

Mot denna bakgrund genomförde Kulturskolerådet hösten 2025 en nationell enkät till musik- och kulturskolechefer. Syftet var att fånga deras bedömningar av kulturskolans ekonomiska förutsättningar de kommande åren och att belysa vilka konsekvenser ett förändrat statligt utvecklingsbidrag kan få.

Denna rapport presenterar resultaten från 2025 års enkät, analyser av utvecklingen över tid samt Kulturskolerådets förslag för att stärka barn och ungas möjligheter till kulturutövande i hela landet.

Torgny Sandgren
generalsekreterare, Kulturskolerådet

Foto: Nadja Sjöström

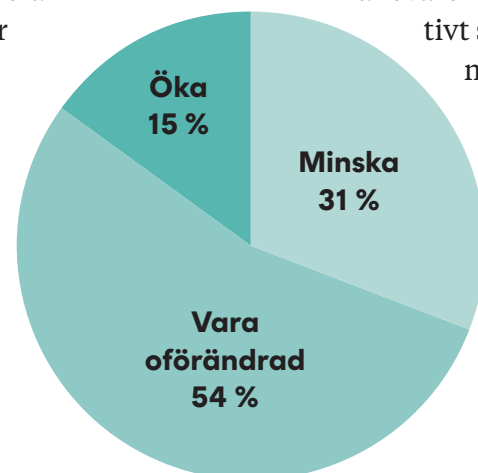
RESULTAT FRÅN ENKÄT

I detta avsnitt presenteras resultatet från en enkät om kulturskolornas situation och ekonomiska förutsättningar. Enkäten skickades i oktober 2025 till de 287 kommuner som har kulturskoleverksamhet och besvarades av chefer i 195 kommuner, vilket ger en svarsfrekvens på 68 procent. Svaren kommer från kommuner av olika storlek och geografisk spridning, vilket gör att resultaten ger en representativ bild av förutsättningarna i landet som helhet.

Cheferna fick bedöma hur de ser på de ekonomiska ramarna för kulturskolan de kommande åren, vilka konsekvenser ett förändrat eller avvecklat statligt utvecklingsbidrag skulle få, samt vilka behov och utmaningar som följer av denna utveckling. Flera av frågorna har ställts även tidigare år, vilket gör det möjligt att följa trender över tid.

Lokala resurser till kulturskolan

Cheferna fick bedöma hur de ekonomiska resurserna till kulturskolan förväntas utvecklas under de kommande fyra åren. Svaren visar att en majoritet antingen bedömer att resurserna kommer att vara oförändrade eller att de kommer att minska. Endast en mindre andel tror på ökade resurser.

Även om ”oförändrade resurser” kan uppfattas som ett stabilt läge, innebär detta i praktiken ofta en försämring. När kostnaderna för löner, lokaler, material och administration stiger utan motsvarande budgetökning minskar verksamhetens faktiska handlingsutrymme.

Sammantaget visar resultaten att de ekonomiska förutsättningarna förväntas vara fortsatt ansträngda i många kommuner, vilket kan påverka möjligheterna att upprätthålla kvalitet, bredd och tillgänglighet i kulturskoleverksamheten.

Bedömningen av framtida resurser varierar mellan olika kommuntyper. I mindre kommuner, särskilt de med färre än 25 000 invånare, uppger en stor andel att resurserna förväntas vara oförändrade, vilket i praktiken ofta innebär en försämring när kostnaderna ökar. I kommuner med 25 000–50 000 invånare är andelen som bedömer minskade resurser högre än i övriga grupper. I de största kommunerna är svaren mer spridda, där en relativt stor andel både bedömer minskade och ökade resurser, vilket visar på större variation i de lokala förutsättningarna.

Foto: Jonas Graizer

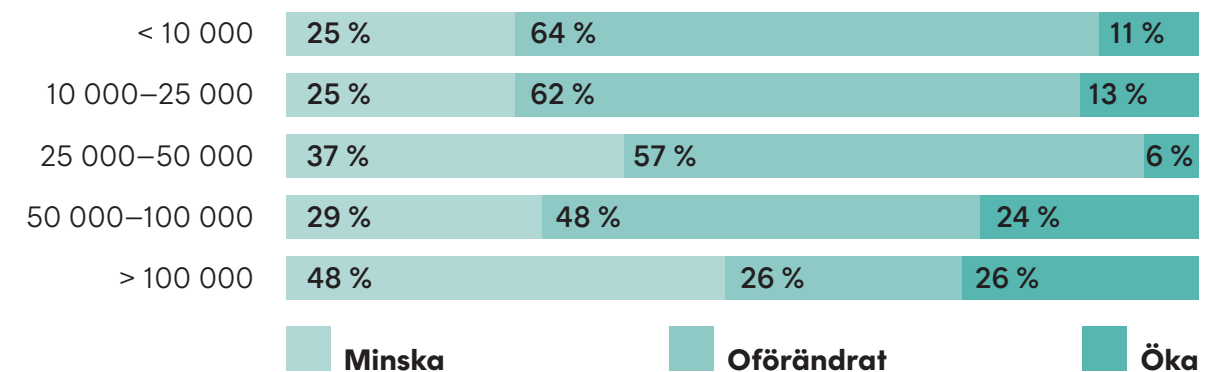

”Uppdraget har blivit bredare, men resurserna följer inte med. Det skapar en växande obalans som är svår att hantera.”

Chef i en kommun med 10 000–25 000 invånare

Kommunstorlek, antal invånare

FRAMTIDA RESURSER

Konsekvenser av avvecklat statsbidrag

Cheferna fick bedöma vilka konsekvenser ett uteblivet statligt utvecklingsbidrag skulle få för kulturskolans verksamhet. Frågan ställdes eftersom statsbidragets nivå och inriktning varierat över tid och därför skapat osäkerhet i många kommuner.

Resultaten visar att ett bortfall av det statliga utvecklingsbidraget bedöms få tydliga konsekvenser för flera centrala delar av kulturskolans verksamhet. En stor andel chefer uppger att utvecklingsarbetet för att nå fler och bredare grupper skulle minska om bidraget försvinner. Endast en mindre andel bedömer att utvecklingsar-

Konsekvenser av avvecklat statsbidrag

UTVECKLINGSARBETE FÖR ATT NÅ FLER OCH BREDARE

< 10 000	89 %	7 %	4 %
10 000–25 000	84 %	7 %	9 %
25 000–50 000	91 %	6 %	3 %
50 000–100 000	76 %	14 %	10 %
> 100 000	59 %	19 %	22 %

ANTALET UNGA SOM DELTAR I KULTURSKOLAN

< 10 000	82 %	14 %	4 %
10 000–25 000	68 %	25 %	7 %
25 000–50 000	66 %	31 %	3 %
50 000–100 000	62 %	14 %	24 %
> 100 000	52 %	22 %	26 %

DET LOKALA UTBUDET AV KURSER OCH UTTRYCK

< 10 000	85 %	11 %	4 %
10 000–25 000	62 %	33 %	5 %
25 000–50 000	63 %	37 %	
50 000–100 000	57 %	29 %	14 %
> 100 000	41 %	33 %	26 %

Minska

Oförändrat

Öka

Foto: Nadia Sjöström

betet skulle vara oförändrat eller öka.

När det gäller antalet unga som deltar i kulturskolan bedömer en majoritet av cheferna att deltagandet skulle minska vid ett bortfall av statsbidraget. En mindre andel bedömer att deltagandet skulle vara oförändrat eller öka. Även det lokala utbudet av kurser och uttryck bedöms påverkas. Många chefer anger att utbudet skulle minska, medan färre bedömer att

det skulle vara oförändrat och endast en liten andel att det skulle öka.

Sammantaget visar resultaten att statsbidraget spelar en viktig roll för kulturskolornas möjligheter att både utveckla verksamheten och upprätthålla ett brett och varierat utbud. Ett avvecklat eller minskat bidrag skulle enligt cheferna få konsekvenser för såväl deltagande som långsiktigt utvecklingsarbete i kommunerna.

UTMANINGAR FÖR LEDARE

Enkätens resultat visar att ekonomiska frågor är en central del av kulturskolechefernas uppdrag. Många beskriver att de återkommande behöver hantera förändrade budgetramar och planera verksamheten under osäkra ekonomiska förhållanden.

Samtidigt framgår det att uppdraget har breddats under senare år. Cheferna förväntas nå fler och bredare målgrupper, utveckla kursutbudet och arbeta mer strategiskt med att möta ungas olika behov. Dessa utökade förväntningar innebär att behovet av långsiktiga och stabila ekonomiska förutsättningar blivit allt tydligare.

En stor andel chefer uppger dessutom att de har behov av mer stöd från sin kommun i arbetet med ekonomiska frågor. Den

osäkerhet som uppstår när statens utvecklingsbidrag varierar mellan åren försvårar ytterligare planeringsförutsättningarna och ökar kraven på lokalt stöd i ekonomiska omställningar.

När det gäller det fackliga stödet uppger en majoritet av cheferna att de upplever ett lågt stöd från sitt fackförbund i rollen som ledare. Fackförbundens traditionella roll omfattar rådgivning i frågor som arbetsrätt, förhandlingar och ledarskapsstöd, områden som blir särskilt viktiga vid förändrade ekonomiska villkor. Att många chefer upplever ett begränsat stöd inom dessa delar kan därför påverka deras möjligheter att hantera ekonomiska utmaningar på ett långsiktigt och hållbart sätt.

Foto: Nadia Sjöström

ANDEL CHEFER SOM ANGER HÖGT BEHOV AV STÖD INOM OLIKA KOMPETENSOMRÅDEN

Kompetensområde	Andel med högt behov
Strategiskt arbete och verksamhetsutveckling	64 %
Förhandling och arbetsrätt	60 %
Kommunikation och omvärldsbevakning	59 %
Digitalisering och IT-kompetens	52 %
Samarbete med politik och förvaltning	50 %
Ledarskap och personalansvar	48 %
Administration och organisation	41 %
Ekonomi och budgetstyrning	39 %

"Vi är helt beroende av statsbidraget för att kunna erbjuda mer än ett grundutbud — utan det stannar utvecklingen av."

Chef i en kommun med mindre än 10 000 invånare

Andel chefer som anger högt behov av stöd inom olika kompetensområden

I enkäten fick cheferna bedöma i vilken utsträckning de har behov av stöd inom ett antal kompetensområden som är centrala för att leda och utveckla kulturskolan. Svaren angavs på en fyrgradig skala, där 1 motsvarade lågt behov och 4 starkt behov.

Tabellen nedan visar andelen chefer som anger ett högt behov av stöd (nivå 3 eller 4). Resultaten ger en bild av vilka delar av uppdraget som cheferna upplever som mest resurskrävande eller komplexa att hantera inom ramen för de ekonomiska förutsättningarna.

En betydande andel chefer uppger ett

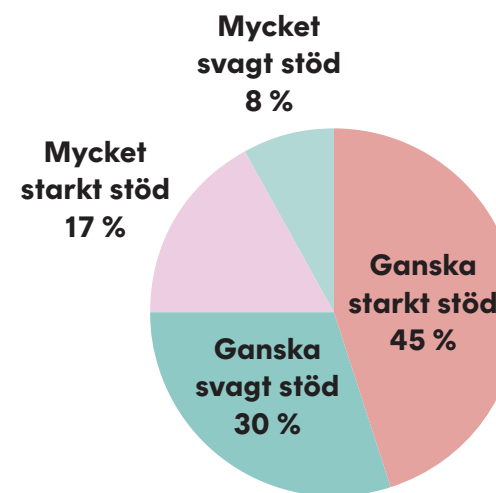
högt behov av stöd inom strategiskt arbete, arbetsrätt, kommunikation och digitalisering. Drygt fyra av tio anger även att de behöver mer stöd inom administration, budgetstyrning och ekonomisk planering. Dessa behov har en tydlig koppling till arbetet med att hantera förändrade ekonomiska förutsättningar och krav på effektiv resurshantering.

Upplevt stöd från kommunen i uppdraget

Cheferna fick bedöma vilket stöd de upplever från sin kommun i rollen som ledare för kulturskolan. Frågan har särskild betydelse i ett läge där många verksamheter behöver hantera förändrade ekonomiska

förutsättningar. Kommunalt stöd kan omfatta allt från strategisk dialog och prioriteringar till administrativ och ekonomisk vägledning vid omställningar.

Resultaten visar att en majoritet uppger att de får ett ganska starkt stöd från kommunen, medan en betydande andel bedömer stödet som ganska svagt. En mindre grupp anger att de har ett mycket starkt stöd, och en liknande andel att de har ett mycket svagt stöd.

Detta innebär att stödet från kommunen varierar avsevärt mellan olika verksamheter. I situationer där ekonomin är pressad kan begränsat stöd påverka möjligheterna att planera långsiktigt, prioritera mellan olika delar av verksamheten och kommunicera konsekvenser av förändrade ekonomiska ramar.

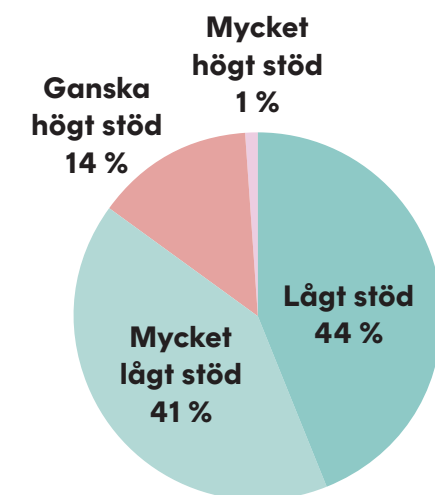
.....
"När budgeten inte ökar i takt med kostnaderna betyder 'oförändrat' i praktiken att vi måste skära ned."
.....

Chef i en kommun med mindre än 10 000 invånare

Foto: Harald Nilsson

Upplevt fackligt stöd i rollen som chef

Cheferna fick även bedöma vilket stöd de upplever från sitt fackförbund i rollen som ledare. Frågan berör det stöd som fackförbund traditionellt erbjuder chefer, exempelvis rådgivning i arbetsrättsliga frågor, förhandlingar, arbetsmiljö och ledarskap. Dessa delar kan ha särskild betydelse när verksamheten står inför ekonomiska förändringar eller omställningar.

En klar majoritet av cheferna uppger att de upplever ett lågt eller mycket lågt stöd från sitt fackförbund i rollen som chef. Endast en mindre andel anger att stödet är högt.

Detta innebär att många chefer saknar det stöd som fackförbund vanligtvis kan ge i situationer där ekonomiska förutsättningar förändras och frågor om arbetsrätt, omorganisation eller förhandlingar blir mer aktuella. I en verksamhet med ekonomisk press kan avsaknad av sådant stöd påverka möjligheterna att hantera förändringar på ett tydligt och hållbart sätt.

ÖPPNA SVAR – EKONOMIRELATERADE SYNPUNKTER

I slutet av enkäten hade cheferna möjlighet att lämna skriftliga kommentarer. Många valde att göra det, och flera av svaren berör ekonomiska förutsättningar och hur dessa påverkar kulturskoleverksamheten. Nedan presenteras en tematiserad sammanställning av de öppna svar som relaterar till ekonomi. Syftet är att ge en fördjupad bild av hur cheferna beskriver sina utmaningar och vilka ekonomiska faktorer som är mest framträdande i deras vardag.

Osäkerhet kring statsbidraget försvårar planering

Flera chefer beskriver att variationer i det statliga utvecklingsbidraget gör det svårt att planera verksamheten långsiktigt. När bidragets nivå och inriktning förändras mellan åren påverkas möjligheten att starta eller upprätthålla utvecklingsprojekt, rekrytera personal eller arbeta strategiskt med att nå nya målgrupper. Osäkerheten lyfts som en återkommande utmaning.

Oförändrade anslag leder till reella nedskärningar

Många chefer framhåller att även om kommunens budget för kulturskolan formellt är oförändrad, innebär ökade kostnader för löner, lokaler och material att verksamhetens ekonomiska utrymme minskar. Detta leder ofta till att utvecklingsarbete begränsas, att kursutbud behöver anpassas eller att antalet undervisningstimmar minskar.

Svårigheter att upprätthålla bredd och kvalitet

Ett återkommande tema är att minskade eller stillastående resurser påverkar möjligheten att erbjuda ett brett och varierat kursutbud. Chefer beskriver att vissa kurser eller uttrycksformer kan bli svåra att behålla när resurserna inte följer kostnadsutvecklingen. Detta påverkar både bredden i verksamheten och möjligheten att nå nya målgrupper.

Ökad belastning på chefer vid ekonomisk press

Flera chefer beskriver att arbetet med att hantera ekonomiska omställningar, analysera budgetförändringar och prioritera mellan verksamhetsdelar medför en ökad arbetsbörda. Detta sker samtidigt som det finns förväntningar på att utveckla verksamheten och arbeta mer strategiskt, vilket sammantaget upplevs som utmanande.

Variationer i kommunalt stöd vid ekonomiska förändringar

Chefernas beskrivningar visar att stödet från kommunen varierar. Vissa upplever god dialog och stöd vid ekonomiska avvägningar, medan andra beskriver att de saknar vägledning i arbetet med att kommunicera och hantera ekonomiska konsekvenser. Denna variation påverkar i vilken utsträckning cheferna kan göra långsiktiga planeringar och genomföra nödvändiga prioriteringar.

Foto: Nadja Sjöström

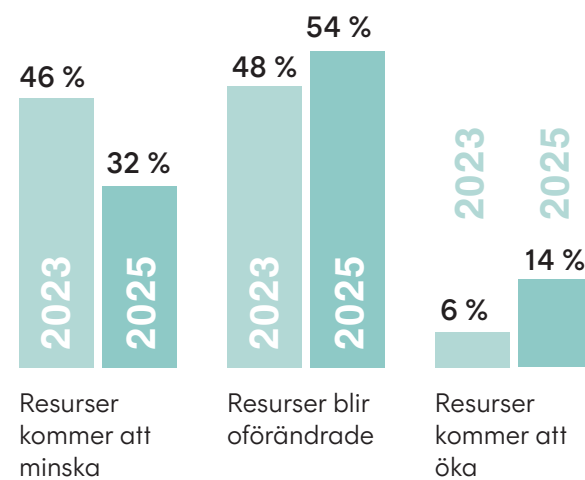
Sammanfattning

De öppna svaren bekräftar bilden av att ekonomi utgör en central del av kulturskolechefernas uppdrag. Cheferna beskriver en situation där osäker finansiering, ökade kostnader och varierande stödstrukturer påverkar både möjligheterna att utveckla

verksamheten och att upprätthålla kvalitet och tillgänglighet. Svaren illustrerar också att förutsättningarna skiljer sig åt mellan kommuner, vilket ytterligare bidrar till skillnader i ungas möjligheter att delta i kulturutövande.

JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE ÅR

Jämförelsen mellan 2023 och 2025 visar att andelen chefer som bedömer minskade resurser har minskat från 46 till 32 procent. Samtidigt har andelen som bedömer att resurserna förblir oförändrade ökat från 48 till 54 procent, och andelen som tror på ökade resurser har stigit från 6 till 14 procent.

Även om utvecklingen kan tolkas som något mindre negativ än i 2023 års mätning, innebär oförändrade anslag i många fall en reell minskning av verksamhetens ekonomiska utrymme när kostnaderna fortsätter att stiga. Det samlade resultatet pekar därför på att de ekonomiska förutsättningarna fortfarande är ansträngda i många kommuner, även om direkta nedskärningar inte bedöms lika sannolika som tidigare.

I 2023 års rapport [Kulturskolans förutsättningar – Konsekvenser av statliga nedskärningar och lokala resurser](#) framhölls att ”oförändrade resurser i praktiken blir en nedskärning” när kostnaderna

ökar över tid. Utifrån detta resonemang bedömdes kulturskolorna stå inför omfattande ekonomiska utmaningar redan då. Resultaten från 2025 års enkät visar att denna problematik kvarstår, om än i något förändrad form. Färre chefer bedömer att resurserna kommer att minska, men fler anger att de förblir oförändrade – en situation som fortsatt riskerar att leda till ekonomisk urholkning.

I 2023 års rapport betonades också att minskade eller oförändrade resurser får betydande konsekvenser för det lokala utvecklingsarbetet, och att verksamheter riskerar att ta emot färre elever och erbjuda ett mer begränsat utbud. Årets resultat ligger i linje med dessa slutsatser. En stor andel chefer bedömer att utvecklingsarbete, deltagande och utbud skulle minska vid ett bortfall av statsbidraget, vilket bekräftar att verksamheternas ekonomiska förutsättningar fortsatt påverkar både tillgänglighet och kvalitet.

Sammantaget visar jämförelsen att flera av de trender som identifierades 2023 kvarstår. Den direkta förväntan om minskade resurser har minskat något, men den ekonomiska osäkerheten och den strukturella pressen på kulturskolornas ekonomi består. Resultaten pekar därmed på behovet av långsiktiga och stabila ekonomiska förutsättningar för att möta de utmaningar som cheferna beskriver.

Foto: Jonas Gratzner

”Att nå fler barn kräver investeringar, men ekonomin går i motsatt riktning. Det blir svårt att leva upp till förväntningarna.”

Chef i en kommun med 50 000–100 000 invånare

.....
"Osäkerheten kring statsbidraget gör det svårt att arbeta långsiktigt, särskilt i små organisationer där varje krona räknas."
.....

Chef i en kommun med 10 000–25 000 invånare

SLUTSATSER OCH FÖRSLAG

Resultaten från 2025 års enkät visar att kulturskolornas ekonomiska förutsättningar är ansträngda i stora delar av landet. En majoritet av cheferna bedömer att resurserna kommer att minska eller vara oförändrade de kommande åren, och många beskriver att detta redan i dag påverkar möjligheterna att utveckla verksamheten, bredda utbudet och nå fler barn och unga. Osäkerheten kring det statliga utvecklingsbidraget bidrar dessutom till begränsade planeringsförutsättningar och riskerar att förstärka skillnader mellan kommuner.

Sammantaget pekar resultaten på ett växande gap mellan uppdrag och resurser, där kulturskolorna förväntas möta fler behov och nå bredare målgrupper samtidigt som de ekonomiska ramarna inte utvecklas i samma takt. För att stärka kulturskolornas möjligheter och säkerställa likvärdig tillgång till kulturutövande i hela landet behövs långsiktiga och tydliga politiska åtgärder.

Mot denna bakgrund presenterar Kulturskolerådet fem förslag för en starkare kulturskolepolitik:

1 KULTURSKOLELAG

Enkätens resultat visar att kulturskolornas ekonomiska förutsättningar varierar kraftigt mellan kommuner. I frånvaro av nationell reglering riskerar detta att leda till stora skillnader i barns möjligheter att delta i kulturutövande. Kulturskolerådet föreslår därför att en kulturskolelag

införs, med syfte att skapa långsiktighet, tydlighet i uppdraget och likvärdighet över hela landet.

Lagen bör säkerställa att kulturskolorna kan bidra till ett demokratiskt samhälles utveckling genom att:

- stärka ungas kulturutövande och konstnärliga uttryck,
- ge barn och unga möjlighet att utveckla färdigheter i olika konstformer,
- främja intresset för konstnärlig bildning och utbildning,
- bidra till goda och jämlika uppväxtvillkor.

Lagen bör, i likhet med bibliotekslagen, kräva lokala och regionala kulturskoleplaner som följs upp. Detta kan stärka lokalt politiskt engagemang, tydliggöra ansvar och bidra till ett mer jämnt utbud i landet. Ett nationellt uppdrag skulle också ge förutsättningar för att utveckla utbildningsvägar och säkerställa tillgång till kvalificerad personal.

2 SÄKERSTÄLLT OCH UTVECKLAT STATLIGT STÖD

Enkäten visar att ett avvecklat eller minskat statligt utvecklingsbidrag skulle få betydande konsekvenser för kulturskolornas möjligheter att bedriva utvecklingsarbete, nå fler barn och unga och upprätthålla ett brett utbud. Många kommuner beskriver att verksamheten redan i dag påverkas av osäker finansiering, och att långsiktig planering försvåras när

bidragets nivå varierar mellan åren. För att stärka likvärdigheten och säkerställa stabila förutsättningar i hela landet behöver det statliga stödet både permanentas och utvecklas.

Kulturskolerådet föreslår därför att det statliga stödet till kulturskolorna bör bestå av två delar:

1. Ett permanent och värdesäkrat utvecklingsbidrag som gör det möjligt att planera utvecklingsinsatser långsiktigt och som följer kostnadsutvecklingen.
2. Ett kompletterande verksamhetsstöd som kan fördelas utifrån kommunstorlek, socioekonomiska förutsättningar och geografiska villkor. Stödet skulle stärka likvärdigheten mellan kommuner samt säkerställa att även mindre kommuner kan upprätthålla bredd och kvalitet i sina verksamheter. Staten kan överväga den danska modellen som innebär att staten medfinansierar lärartjänster, vilket kan säkerställa att alla kommuner har tillgång till kvalificerade lärare, bidrar till stabilitet i personalförsörjningen och minskar skillnader i utbud.

Genom att kombinera ett värdesäkrat utvecklingsbidrag med ett riktat verksamhetsstöd och möjlig medfinansiering av lärartjänster skapas en statlig stödstruktur som både främjar utveckling, ökar likvärdigheten och ger kulturskolorna de långsiktiga förutsättningar som krävs för att möta ungas behov i hela landet.

3 TYDLIGARE PRIORITERING AV UNGA I KULTURPOLITIKEN

Enkäten visar att ekonomiska begränsningar påverkar kulturskolornas möjligheter att nå fler unga och erbjuda ett brett utbud. Samtidigt framgår det i Kulturskolerådets rapport *Var kommer barnen in?* att endast 24 procent av statens kulturpolitiska resurser riktas till barn och unga,

trots att denna grupp är uttalat prioriterad i nationella styrdokument.

För att stärka ungas möjligheter till kulturutövande behövs:

- tydligare nationella krav på att kulturpolitiken ska prioritera barn och unga,
- system som gör det möjligt att följa hur resurser och verksamhet faktiskt riktas till unga,
- årliga sammanställningar av läget från en nationell myndighet.

Kulturskolerådet bedömer att målet bör vara att mer än hälften av de kulturpolitiska resurserna riktas till barn och unga. För att detta ska bli möjligt krävs förbättrade uppföljningssystem och en tydligare ansvarsfördelning mellan stat, regioner och kommuner.

4 ÖKAT STATLIGT ANSVAR FÖR TALANGUTVECKLING

Enkäten visar att många kommuner har begränsade möjligheter att upprätthålla ett brett utbud av kurser och uttrycksformer, särskilt när resurserna är oförändrade eller minskar. Detta påverkar även möjligheterna att erbjuda fördjupning för unga som vill utvecklas vidare inom en konstform.

I propositionen *En kommunal kulturskola för framtiden* betonas att staten ska främja både bredd och fördjupning inom kulturskolan. Trots detta saknas idag ett sammanhållet statligt stöd för talangutveckling för unga inom olika konstområden.

Kulturskolerådet föreslår därför att:

- staten tar ett tydligare ansvar för att utveckla nationella strukturer för talangutveckling,
- regionernas uppdrag inom talangutveckling stärks och tydliggörs inom kultursamverkansmodellen,
- unga ges möjlighet att delta i nationella och internationella miljöer där fördjupning är möjlig.

Foto: Jonas Gratzner

"När vi inte vet vilka ekonomiska ramar vi har nästa år blir planeringen mer brandkårsuttryckning än strategiskt arbete."

Chef i en kommun med 25 000–50 000 invånare

Eftersom många kommuner saknar förutsättningar att själva erbjuda avancerade satsningar inom flera konstformer skulle ett stärkt regionalt och statligt ansvar bidra till ökad likvärdighet och bättre möjligheter för unga i hela landet.

5 BÄTTRE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR REGIONER ATT FRÄMJA UNGAS KULTURUTÖVANDE

Nuvarande förordning (2010:2012) som reglerar statens stöd till regional kultur omfattar biblioteksverksamhet men inte kulturskoleverksamhet. Detta begränsar regionernas möjligheter att arbeta strategiskt med kulturskolan inom ramen för kultursamverkansmodellen. Flera regioner beskriver att regelverket i dag försvårar långsiktiga samarbeten och satsningar riktade till barn och unga, trots att kulturskolans betydelse lyfts allt oftare i regionala kulturplaner.

För att stärka regionernas möjligheter att främja ungas kulturutövande föreslår Kulturskolerådet att en översyn av förordningen genomförs, i syfte att:

- stärka regionernas möjligheter att stödja kulturskolorna,
- främja ungas kulturutövande inom alla konstområden,
- utveckla den regionala infrastrukturen för kulturskoleverksamhet,

- främja talangutveckling,
- möjliggöra samverkan och kompletterande kompetens regionalt.

Eftersom många kommuner – särskilt mindre – saknar resurser för att upprätthålla ett brett och fördjupat utbud, kan ett stärkt regionalt uppdrag bidra till ökad likvärdighet och bättre tillgång till kulturutövande för barn och unga i hela landet.

En starkare infrastruktur för ungas kulturutövande

Rapporten visar tydligt kulturskolans stora potential som en av landets viktigaste arenor för ungas utveckling, kreativitet och delaktighet. Samtidigt framkommer det att ekonomiska begränsningar och ett skiftande statligt stöd riskerar att försvaga dessa möjligheter. I många kommuner påverkar oförändrade eller minskade resurser både bredden i utbudet och tillgången till kulturutövande för barn och unga.

Det är därför angeläget att kulturskolorna ges den långsiktiga infrastruktur som krävs för att möta dagens och morgondagens behov. Med tydliga uppdrag, stabil finansiering och ett sammanhållet nationellt ansvar kan alla barn och unga ges goda förutsättningar att utvecklas genom kulturutövande – oavsett var de bor eller vilken bakgrund de har.

Foto: Nadja Sjöström

.....
"Vi kan inte utveckla verksamheten i den takt som efterfrågas när resurserna står still samtidigt som kostnaderna ökar."
.....

Chef i en kommun med
25 000–50 000 invånare

Avs:
Kulturskolerådet
Box 190, 101 23 Stockholm

KULTURSKOLERÅDET

